

Stelling:

Het terugzetten van vis is ethisch verantwoord

Het overgrote deel van de Nederlandse sportvissers zet de vis na de vangst weer terug. Net als in de meeste Engelstalige landen vormt 'catch & release' naast ontspanning en natuurbeleving een belangrijk aspect van de sportvisserij. Het levend terugzetten van vissen is vooral ingegeven vanuit welzijnsmotieven, visstandbeheer en respect voor de vis. Toch zijn het juist welzijnsmotieven die in landen als Duitsland en Zwitserland tot een verbod op het terugzetten van vis hebben geleid. Visionair peilde de mening van zowel de hengelsport als de dierenbescherming.

Daan Verbruggen, **professioneel visgids**



Daan Verbruggen: "Catch & release' is de beste garantie voor een gezonde, maar ook economische waardevolle visstand."

Als sportvisser die zijn vis altijd levend en onbeschadigd terugzet, maar ook als visgids die afhankelijk is van een goede visstand, onderschrijf ik deze stelling. Hoewel ik geen moeite heb met sportvissers die zo nu en dan een visje meenemen voor eigen consumptie, zal ik dit zelf nooit doen. Het stuit me zelfs tegen de borst om vis te doden.

Voor mij is het namelijk van het grootste belang dat

de vis weer netjes wordt teruggezet. Niet alleen vanwege het gevoelsmatige belang dat ik hier aan hecht, maar ook omdat ik hier als visgids mijn brood mee verdien. Elke achteruitgang van de visstand is van directe invloed op mijn werk. Als gids vis ik ook vaak op wateren waar zich grote vissen ophouden. Dit zijn meestal wateren waar verhoudingsgewijs weinig vis zwemt. Wanneer vissen van dergelijke wateren worden mee-

genomen, neemt de belevingswaarde voor de sportvisser direct af. Daarom vis ik ook niet op wateren waar veel wordt gestroopt of sprake is van beroepsmatige overbevissing. Als gids wil ik immers niets liever dan dat mijn gasten vis vangen. Overigens merk ik dat de meeste klanten die bij mij boeken dit juist doen omdat ik erg begaan ben met het welzijn van de vis en het principe van catch & release hoog in het vaandel heb staan. Wanneer het de regel zou zijn dat de gevangen vis om welke reden dan ook niet meer mag worden teruggezet, dan zou mij dit een hoop klanten kosten en kan ik binnen de kortste keren mijn bedrijfje opdoeken. Laten we daarom blij zijn dat de waterkwaliteit de laatste jaren sterk is verbeterd en er op veel wateren weer sprake is van een gezonde visstand. Daar kunnen we als sportvisser enorm van genieten, maar laten laten we dat vooral op een echt duurzame wijze doen. Catch & release is de beste garantie voor een gezonde en ook economische waardevolle visstand. Het enorme plezier dat mijn gasten en niet te vergeten ikzelf beleven aan het vangen en onbeschadigd terugzetten van vis, weegt naar mijn mening ruimschoots op tegen het beperkte ongemak dat een vis hiervan ondervindt.

Arnout Terlouw, **journalist en hoofdredacteur hengelsportmagazine Karper**



In de wet is bepaald dat bepaalde vissoorten wel of niet mogen worden meegenomen en hoeveel van een bepaalde (minimum)maat. Oftewel vissen voor de pan mag nog steeds en ik zal er in principe dan ook niemand op aankijken die een paar visjes – of dat nu een platvis, snoekbaars of zelfs karpers is – mee naar huis neemt voor eigen consumptie. Ik zeg met opzet ‘visjes’ omdat ik er wél veel moeite mee heb wanneer kapitale snoeken, snoekbaarzen of karpers op deze manier aan een water worden onttrokken, ook al handelt diegene naar de letter van de wet.

Ik zou de stelling dan ook willen omdraaien; is het meenemen van vis, en dan in het bijzonder grote vis, ethisch onverantwoord? Voor mij is het antwoord daarop een volmondig JA. Grote vissen, en daarmee bedoel ik de topvissen van een bepaalde soort, hebben niet alleen een (grote) economische waarde, maar zeker ook een hele grote gevoelswaarde. Veel vissers trekken naar de waterkant in de hoop een kanjer te vangen, maar ook om heel gericht een (bepaalde) grote vis te gaan vangen. Dat zie je vooral bij het karpervissen waarbij vaak heel

doelgericht wordt getracht een bepaalde ‘superkarpers’ te vangen; het zogenaamde targetvissen. Een targetvis die zelfs vaak een naam heeft meegekregen. Om die vis te vangen wordt veel, vaak heel veel, geïnvesteerd. Niet alleen in tijd, maar ook in geld. Bij het vissen op bijvoorbeeld snoek zien we een zelfde tendens. Er wordt doelgericht een water uitgezocht en gevestigd om een metersnoek te vangen. Kortom die grote, kapitale vissen, het woord zegt het al, vormen een kapitaal en vertegenwoordigen een grote waarde waar we heel zuinig op moeten zijn. Deze grote vissen bepalen de gevoels- en belevingswaarde van een water voor sportvissers. Zijn de kanjers verdwenen of dusdanig in aantal gereduceerd dan ontbreekt voor veel vissers de drive om daar nog langer heen te gaan. Het kan zo zijn dat één iemand het plezier voor een grote groep verpest door een of meerder kanjers de kop in te slaan. En wat weg is, komt niet zomaar terug.

Overigens weten we uit onderzoek en terugvangsten dat een zorgvuldig behandelde vis na het terugzetten vroeg of laat weer prima te vangen is. Eén vis kan dus heel wat vissers plezier opleveren, misschien wel de vis van hun dromen zijn. Een droom die nooit uit kan komen als die kapitale vis wordt meegenomen voor in de pan of een zielig ‘staatsieportret’ in de achtertuin of bijkeuken. Het meenemen van kapitale vissen is niet meer van deze tijd en voor mij absoluut ethisch onverantwoord. Neem een mooie foto, zet de vis voorzichtig terug en je kunt nog jarenlang genieten van die wereldvangst en na jou hopelijk nog vele ander vissers. Voor mij is er niets mooier om een kapitale vis weer weg te zien zwemmen, soms nog mooier dan de vangst zelf.





Paul Denekamp: "Een vis is geen speeltje, dat men achteloos kan gebruiken. Het is een dier met een eigen, intrinsieke waarde."

Als iemand een vis vangt en zich afvraagt: "Wat moet ik met die vis? Wat is er ethisch verantwoord?", dan lijkt mij die vraag niet moeilijk te beantwoorden. Het gaat erom of je dit levend wezen het leven wil benemen of de vis de kans wil geven dat leven voort te zetten. Elke ethiek die uitgaat van respect voor het leven, zal kiezen voor een nieuwe kans voor deze vis wat betekent dat deze zo

snel als mogelijk zijn vrijheid terug krijgt. Alleen als de vis zodanig beschadigd is dat deze weinig levenskansen meer heeft, heeft een snelle genadedood de voorkeur. Er dringt zich wel een andere ethische vraag op: waarom heeft iemand überhaupt het recht die vis te willen vangen? Volgens de Nederlandse wet is het toegestaan, maar wat is de ethische verantwoording hiervan? Gaat het om het verlangen deze vis op te eten? Iedereen zal zelf de ethische afweging moeten maken of hij/zij daarvoor het leven van deze vis wil opofferen. Wanneer het puur om het plezier van het vangen gaat, doemt gelet op het feit wat men het dier aandoet zeker de vraag op of dit een ethisch aanvaardbare keuze is. Want men vangt geen

oude schoen, maar een levend wezen. Vissen zijn hoog ontwikkelde en intelligente dieren. Ze hebben dezelfde zintuigen als de mens en daarbij een extra zintuig aan weerskanten van het lichaam, de zijlijn. Hiermee kunnen ze minieme bewegingen waarnemen. Ze communiceren op allerlei manieren met elkaar, hebben een goed geheugen en zijn in staat te leren van opgedane ervaringen. Recent wetenschappelijk onderzoek van onder meer Lynne Sneddon bij regenboogforellen laat zien dat deze vissen op dezelfde manier reageren op prikkels als bijvoorbeeld mensen. Met hun goed ontwikkeld zenuwstelsel kunnen vissen pijn, warmte, kou, maar ook schadelijke stoffen als onaangename ervaringen waarnemen en ontvluchten. Als een vis merkt dat hij vastzit aan een haak, dan reageert hij daar heftig op. Als hij uit het water in de lucht belandt, is dat een zeer angstige ervaring, vergelijkbaar met hoe het voor een mens is om langdurig onder water geduwd te worden. Het welzijn van deze vis is ernstig aangetast! Een vis is geen speeltje, dat men achteloos kan gebruiken. Het is een dier met een eigen, intrinsieke waarde.

Iemand die per se wil hengelen zou er op zijn minst voor moeten zorgen dat de gevangen vis zo min mogelijk schade oploopt. Dat betekent behalve zo snel mogelijk terugzetten in het water ook geen weerhaak of dreg gebruiken en evenmin deelnemen aan viswedstrijden of een leefnet gebruiken. Als je om vissen geeft, is dat wel het minste dat je voor ze kunt doen.

